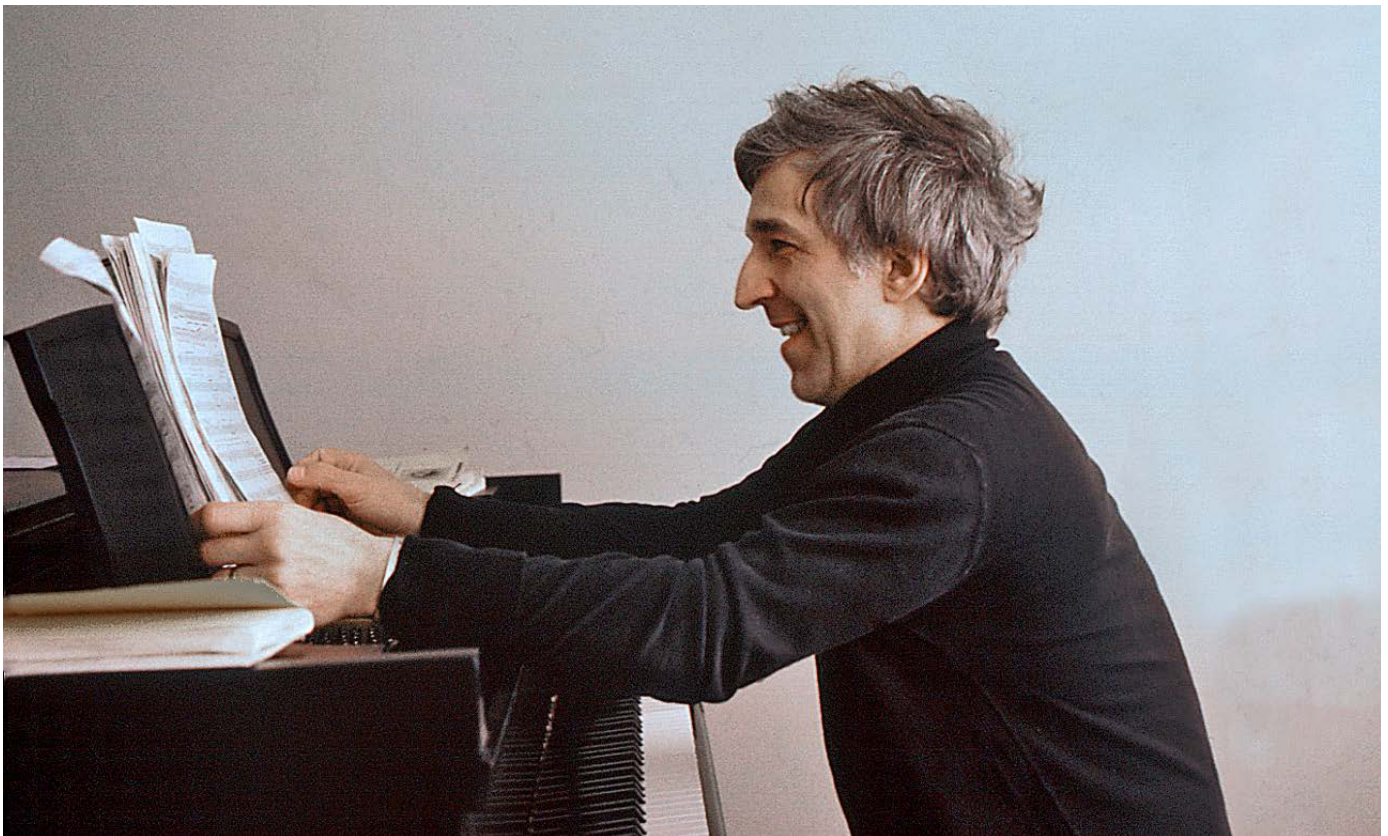

Musikaliskt möte på högsta nivå

Att framstående musiker träffas för att spela tillsammans, ofta inför publik, det är förstås inte så konstigt. Den ryske pianisten Vladimir Ashkenazy, född 1937, som ju av politiska skäl huvudsakligen varit verksam i Väst, har spelat in åtskilliga skivor på märket DECCA, men nu har han också gjort en inspelning på det svenska märket BIS. Orsaken är, att han hört den internationellt så prisade flöjtisten Sharon Bezaly och bett att få göra en skivinspelning med henne.

Vladimir Ashkenazy.

Sharon Bezaly är född i Israel och debuterade redan som 14-åring med Israels Filharmoniska orkester och Zubin Mehta. Sedan ett par decennier är hon bosatt i Stockholm och numera svensk medborgare. Hon har spelat in runt 40 grammofonskivor på BIS och fått hela tjugo flöjtkonserter tillägnade sig. Att det skiljer 35 år i ålder mellan de båda musikerna märks på intet sätt på den här skivan, som präglas av djup och äkta musikalitet, samförstånd och spelglädje.

Det rör sig alltså om två mogna musiker på allra högsta nivå. De inleder med César

Francks ofta spelade fiolsonat A-dur. ”Allegretto ben moderato” står det. Tempobeteckningar kan ju tolkas ganska fritt, och här tar musikerna det ovanligt lugnt och stilla. Och det blir såå vackert! Den andra satsen är desto mera upprörd, och framför allt får Ashkenazy visa sin virtuositet, medan Bezaly, som parar sin tekniska skicklighet med genuin musikalitet, gjuter olja på vågorna. Det är så rätt, så fantastiskt musiskt!

I sats tre får flöjten blomma ut i något, som passande betecknas som ”Recitativo-Fantasia”, och om man skulle kunna säga att pianot

spelat huvudrollen i den andra satsen, så tar flöjten, som bl.a. citerar motiv från den första satsen, över denna med pianot som följsam beledsagare. Den sista satsen inleds med ett sångbart motiv, och här delar de båda stämmorna på uppgiften ganska lika. Melodin utvecklas och genomgår flera faser, innan musiken landar i en intensiv coda.

Franck var född i Liège i Belgien men bosatte sig 21 år gammal i Paris och levde där resten av sitt liv och betraktas därför ofta som

Fortsätter på nästa sida ↓

fransk tonsättare. Gabriel Fauré var född i Palmiers i södra Frankrike och kom så småningom att slå sig ner i Paris han också. Hans första violinsonat, opus 13 A-dur, är klassiskt uppbyggd med en snabb inledande sats följt av en långsam och därpå två snabbare. Också det här framförandet karaktäriseras av ett perfekt samspel mellan flöjtist och pianist, vilket inte minst märks när de båda spelar unisont. Den andra satsen är en sorts modererad siciliano, där melodin slingrar sig fram med pianot närmast ”punktmarkerande” flöjstämman men också i mera flödande och böljande avsnitt.

Över den tredje satsen står det visserligen inte ”scherzo”, men det kunde det mycket väl ha gjort som beteckning på denna snabbt jagande musik. Även när musikerna får ta det lite lugnare, behåller musiken den oroliga karaktären. ”Allegro quasi presto” är så beteckningen på den sista satsen, som har karaktären av att vilja rusa iväg utan att riktigt få göra det, och ivrigast tycks pianot vara, som via trioler ”snubblar” sig fram, medan flöjten vill göra sig hörd genom att bl.a. bege sig upp i den högsta diskanten.

Som avrundning efter dessa båda västeuropeiska sonater, avslutar Sharon Bezaly och Vladimir Ashkenazy med Sergej Prokofjefs sonat D-dur opus 94 – och denna gång är det faktiskt en sonat, som från början skrivits för flöjt och piano. Å andra sidan skrev Prokofjev själv ett arrangemang för violin och piano.

Ett ”Moderato” inleder verket i lugn ”promenadtakt”, dock med ett och annat krumsprång, som om det var fråga om en härlig vårpromenad, där man helt enkelt måste hoppa till av glädje, och bakom – eller i – melodin hörs Prokofjev med sina typiska tonartsmodulationer så tydligt, att en någorlunda musikkunnig person ganska lätt kan gissa kompositörens namn utan att tidigare vara bekant med stycket.

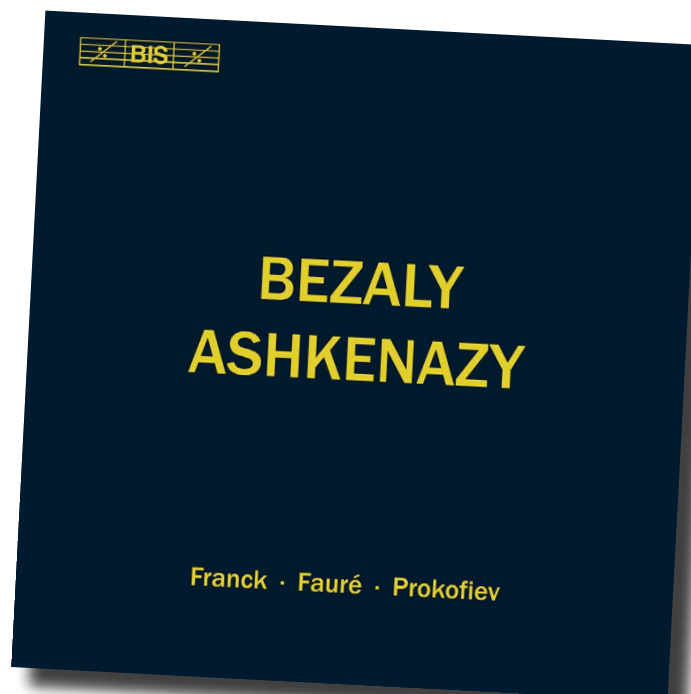
Prokofjev har placerat sin scherzosats som nr två, och den inleds med en serie upprepningar, innan musiken tillåts utvecklas vidare, fast även då med många upprepningar. Så övergår satsen i ett långsammare avsnitt fyllt med små krumsprång. Kan det vara fåglar, som kvittrar i träden? Därpå återupptas den vildare och virtuosa inledningen, som plötsligt får ett abrupt slut. Plats, således, för ett lugnare ”Andante”. Melodin är visartad, men med de utbroderingar Prokofjev ger den, blir den knappast sångbar. Istället ljuder flöjten nästan oavbrutet över pianots harmoniseringar i bakgrunden.

Den sista satsen, ”Allegro con brio”, är musik som man ofta hör fristående. Den förmedlar, liksom för övrigt alla satserna, ömsinnet men ger också tillfälle för musikerna att visa både virtuositet och musikalisk humor.

Det berättas, att till en disputation hade det kommit tre opponenter, men avhandlingen var mycket välskriven, så när de båda första opponenterna hade slutat, hittade inte tredje opponenter något mer att ifrågasätta, så han opponerade då på pärmarna till avhandlingen. Något liknande känner man också här, för det här är ju en skiva som varmt kan re-

Sharon Bezaly.

kommenderas, där två av världens främsta musiker förenas i musikaliska framföranden på toppnivå. Så varför skrämman bort potentiella köpare med ett så svart och sorgligt konvolut? Det står ju i sådan bjärt kontrast till innehållet!

CALLE FRIEDNER
TEXT OCH FOTO

**BEZALY · ASHKENAZY · SONATAS
SHARON BEZALY, FLÖJT
VLADIMIR ASHKENAZY, PIANO
MUSIK AV FRANCK, FAURÉ OCH
PROKOFJEV
BIS-2259 SACD**